

Laidiens: 29.10.2003., Nr. 151

Ministru kabineta noteikumi Nr.579

Rīgā 2003.gada 21.oktobrī (prot. Nr.55 15.§)

Noteikumi par vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu nodrošinājumu atbilstoši speciālām vajadzībām

Izdoti saskaņā ar Vispārējās izglītības likuma 53.pantu

1. Noteikumi nosaka vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu (turpmāk — izglītības iestāde) nodrošinājumu, kāds nepieciešams, lai integrētu tajās izglītojamos ar speciālām vajadzībām (turpmāk — izglītojamie). Izglītības iestādes nodrošinājumu nosaka atbilstoši licencētai speciālās izglītības programmai, veidam, kādā izglītojamos integrē izglītības iestādē, un integrācijas nosacījumiem.

2. Izglītojamo var integrēt izglītības iestādē, kura īsteno licencētu speciālās izglītības programmu. Izglītojamo integrē:

2.1. vispārējās izglītības klasē;

2.2. atverot atsevišķu klasi tikai izglītojamiem ar speciālām vajadzībām (speciālās izglītības klasi).

3. Izglītības iestāde, atverot speciālās izglītības klasi, nodrošina:

3.1. licencētas speciālās izglītības programmas apguvi atbilstošas profesionālās kvalifikācijas pedagogu vadībā;

3.2. rehabilitāciju, kuru sniedz ārstniecības iestāde, pamatojoties uz līgumu, kas noslēgts ar izglītības iestādes dibinātāju, vai sertificēts izglītības iestādes medicīniskais personāls.

4. Izglītojamiem nepieciešamās rehabilitācijas pieejamību var nodrošināt vecāki (aizbildņi), par to rakstiski paziņojot izglītības iestādes vadītājam.

5. Vispārējās izglītības klasē un speciālās izglītības klasē īstenojamās speciālās izglītības programmas, tām atbilstoši klasifikācijas kodi, diagnozes un nodrošinājums noteikts šo noteikumu 1. un 2.pielikumā.

6. Noteikumu izpildi īsteno likumā par valsts budžetu kārtējam gadam piešķirto līdzekļu ietvaros.

Ministru prezidents E.Repše

Izglītības un zinātnes ministrs K.Šadurskis

1.pielikums

Ministru kabineta

2003.gada 21.oktobra noteikumiem Nr.579

Vispārējās izglītības iestādes speciālās izglītības klasē īstenojamās speciālās izglītības programmas, tām atbilstošie kodi, diagnozes un nodrošinājums

Nr. p.k.	Diagnoze (kritēriji diagnozes noteikšanai)	Nodrošinājums		
		mācību un citu izglītības iestādes telpu (teritorijas) aprīkojums	papildu rehabilitācijas pasākumi	papildu pedagoģiskais personāls un palīgpersonāls
1	2	3	4	5
1.	Izglītojamie ar redzes traucējumiem: 21015111*, 21015121, 31015111, 21015113, 31015113			
1.1.	neredzīgie izglītojamie (redzes asums ar brīļu korekciju labāk redzošajā acī robežās no 0 līdz 0,2, ņemot vērā arī citu redzes funkciju stāvokli)	Mācību telpa 7-10 izglītojamiem. CCTV-televideo palielinātāji, lupas, dažādu veidu palielinātāji. Grifeles, Braila tāfeles un Braila rakstāmmašīnas, Braila displejs un printeris. Audioieraksti un nepieciešamie tehniskie līdzekļi, lai nodrošinātu iespēju rakstu darbus aizstāt ar verbāliem uzdevumiem (klausīties un atbildēt).	Papildu korekcijas un rehabilitācijas nodarbības tīflopēdagoģa vadībā (orientēšanās un mobilitāte, redzes iespēju optimizēšanas tehnikas apguve, Braila raksta apguve, sadzīves un sociālo iemaņu veidošana)	Tīflopēdagoģs. Palīgskolotājs (atkarībā no izglītojamā veselības stāvokļa un attīstības līmeņa)
1.2.	vājredzīgie izglītojamie (redzes asums augstāks par 0,2, ja ir progresējošas acu slimības un vērojamas astēniskas parādības, lasot tuvumā vai rakstot)	Individuāls darba vietas apgaismojums. Izglītības iestādes telpās elektroslēdžu un kontaktligzdu vietu kontrastains apzīmējums, kāpņu pirmā un pēdējā pakāpiena krāsojums dzeltenā krāsā, durvju aplodu krāsojums kontrastaini atšķirīgs no sienu krāsojuma. Mācību grāmatas un mācību līdzekļi atbilstoši speciālās izglītības programmai		
2.	Izglītojamie ar dzirdes traucējumiem: 21015211, 21015221, 21015212, 21015222, 31015213			
2.1.	nedzirdīgie izglītojamie (izteikti smagas pakāpes sensori neirāla vājdzirdība (5.pakāpes vājdzirdība), smagas pakāpes sensori neirāla vājdzirdība (4.pakāpes vājdzirdība), vidēji smagas pakāpes sensori neirāla vājdzirdība (3.pakāpes vājdzirdība))	Mācību telpa 7-10 izglītojamiem. Vizuālie indikatori skaņu izrunas fiksēšanai, indukcijas spoles, kolektīvās skaņas pastiprināšanas iekārtas,	Papildu korekcijas un rehabilitācijas nodarbības surdopēdagoģa vadībā (individuāla dzirdes atlieku vingrināšana un valodas attīstīšana).	Surdopēdagoģs (vai nedzirdīgo tulks katrā stundā). Palīgskolotājs (atkarībā no izglītojamā

2.2.	vājdzirdīgie izglītojamie (viegla dzirdes zuduma pakāpe, kas radījusi valodas traucējumus, vidēja dzirdes zuduma pakāpe, kas radījusi valodas traucējumus, vidēji smaga dzirdes zuduma pakāpe, kas radījusi valodas traucējumus, smaga dzirdes zuduma pakāpe, ja ir valodas attīstības priekšnoteikumi, ļoti smaga dzirdes zuduma pakāpe, ja ir valodas attīstības priekšnoteikumi)	skaņu raidītāji-uztvērēji FM sistēmā	Individuāli dzirdes aparāti. Izglītības iestādes pasākumu tulkošana zīmju valodā. Speciālista palīdzība dzirdes aparātu noregulēšanā un sīku tehnisku kļūmju novēršanā	veselības stāvokļa un attīstības līmeņa)
3.	Izglītojamie ar garīgas attīstības traucējumiem: 21015111, 21015121			
3.1.	viegla garīga atpalicība (viegla garīga atpalicība (F 70), iekļaujot vieglu psihisku atpalicību, vieglu psihisku subnormalitāti, neprecizēta garīgā atpalicība (F 79), pervazīvi attīstības traucējumi (F 84, traucējumu grupa, kam raksturīga kvalitatīva patoloģija), šizofrēnija bērna vecumā ar izteiktiem specifiskiem intelekta traucējumiem (F 20), epilepsijas izraisīta demence (F 02.8 + G 40), epilepsijas izraisīti organiski personības, uzvedības un intelekta traucējumi (F 07.0 + G 40), uzvedības un intelekta traucējumi smadzeņu slimību, bojājumu vai disfunkcijas dēļ (F 07.0, 1, 2, 8, 9 + G 40))	Mācību telpa 8-12 izglītojamiem (F 70). Mācību telpa ne vairāk kā 6 izglītojamiem (F 71, F 72 vai ar vairākiem smagiem attīstības traucējumiem). Materiālā bāze praktisku darbu iemaņu veidošanai atbilstoši speciālās izglītības programmai	Sistemātiska izglītojamo pedagoģiski psiholoģiska un medicīniska izpēte, rezultātu analīze un apspriešana, lai rastu optimālu variantu katra izglītojamā izglītošanai, korekcijas darbam un vispusīgai attīstībai. Individuālas programmas katram izglītojamam (F 71, F 72)	Speciālais pedagogs. Palīgskolotājs (visās vai atsevišķās stundās atkarībā no izglītojamā veselības stāvokļa un attīstības līmeņa)
3.2.	vidēji smaga garīga atpalicība (vidēji smaga garīga atpalicība (F 71), iekļaujot vidēji smagu subnormalitāti, un smaga garīga atpalicība (F 72), iekļaujot smagu subnormalitāti, autisms, atipisks autisms, neprecizēta garīga atpalicība (F 79), pervazīvi attīstības traucējumi (F 84, traucējumu grupa, kam raksturīga kvalitatīva patoloģija), šizofrēnija bērna vecumā ar izteiktiem intelekta traucējumiem (F 20), epilepsijas izraisīta demence (F 02.8 + G 40), epilepsijas izraisīti organiski personības, uzvedības un intelekta traucējumi, uzvedības un intelekta traucējumi (F 07.0 + G 40), uzvedības un intelekta traucējumi smadzeņu slimību, bojājumu vai disfunkcijas dēļ (F 07.0, 1, 2, 8, 9 + G 40))			
4.	Izglītojamie ar fiziskās attīstības traucējumiem: 21015311, 21015321			
4.1.	kustību un balsta traucējumi (bērnu spastiskā trieka (spastiskā diplēģija, hemiparēze, hiperkinēzes), osteohondropātija, progresīvā muskuļu distrofija, stāvoklis pēc amputācijām, stāvoklis pēc osteomielīta, iedzimtas apakšstilbu un pēdu deformācijas (<i>varus</i> , <i>valgus</i>), mugurkaula deformācija (skolioze un kifoze), izteiktas ortopēdiskās saslimšanas, iedzimti vai iegūti balsta kustību aparāta traucējumi)	Mācību telpa 7-10 izglītojamiem. Inženiertehniskā piemērotība: uzbrauktuves, lifti, pielāgotas durvis, tualetes, dušas telpas izglītojamiem invalīdu ratīņos. Braucamie ratīņi un citas pārvietošanās palīgierīces. Palīgierīces un speciāli rakstāmpiederumi un rīki skolēnu ēdināšanai. Individuālās tāfeles, kas piestiprināmas braucamiem ratīņiem	Papildu korekcijas, rehabilitācijas un ārstnieciskās nodarbības	Speciālās izglītības pedagogs. Palīgskolotājs vai sociālais aprūpētājs (atkarībā no izglītojamā veselības stāvokļa un attīstības līmeņa)
4.2.	skolioze (visu veidu iedzimtas vai iegūtas skoliozes (I-IV pakāpe), Šeiermaņa slimība (juvenila kifoze), osteohondropātija, Erba parēze, hemiparēze, paraparēze, tetraparēze, sekas pēc mugurkaula traumām, disku trūces,	Mācību telpa 10-16 izglītojamiem. Rehabilitācijas un ārstniecisko procedūru		

	osteomielīta sekas, krūšu kurvja deformācija, Špreņģeļa slimība, Hagluna slimība, Pertesa slimība, gūžas locītavu mežģījumi, kājas saīsinājums (hipoplāzija), muskulārā distonija (pazemināts muskuļu tonuss)) Šlatera slimība, <i>torticollis</i> (šķībais kakls), X kājas, O kājas, plakanā pēda	veikšanai nepieciešamais aprīkojums. Kušetes klasē. Ārstnieciskās vingrošanas inventārs		
5.	Izglītojamie ar somatiskām saslimšanām: 21015411, 21015421			
5.1.	neirotiski izglītojamie ar bronhiālo astmu un citām nespecifiskām plaušu saslimšanām (bronhiālā astma, astmatisks bronhīts, recidivējošs bronhīts, hronisks bronhīts un stāvoklis pēc plaušu operācijām, polinoze)	Mācību telpa 12-20 izglītojamiem. Regulāra telpu mitrā uzkopšana un telpu vēdināšana	Papildu korekcijas, rehabilitācijas un ārstnieciskās nodarbības. Saudzējoša režīma nodrošināšana mācību un audzināšanas procesā. Atbilstoša ēdināšana, ārstu uzraudzība, regulāras medikamentu lietošanas nodrošināšana.	Speciālās izglītības pedagogs. Vēlams diētas māsa
5.2.	gremošanas traucējumi un 1.tipa cukura diabēts (kuņģa gļotādas prolapsa barības vadā, refluksa ezofagīts, aizkuņģa dziedzera eksokrīna disfunkcija, hroniski aizcietējumi, erozīvs duodenīts, erozīvs gastrīts, duodenīts, gastrīts, gastroduodenīts, celiakija, 1.tipa cukura diabēts)	Mācību telpa 12-20 izglītojamiem	Sistemātiska izglītojamo pedagoģiski psiholoģiska un medicīniska izpēte, rezultātu analīze un apspriešana, lai īstenotu veselības stāvoklim atbilstošu pedagoģisko procesu	
6.	Izglītojamie ar valodas traucējumiem: 21015511, 21015521			
6.1.	valodas sistēmas nepietiekama attīstība I-II pakāpē, alālīja, afāzija, dizartrijs, rinolālīja, izteikta dislālīja, izteikti ekspresīvās valodas traucējumi (F 80.1), receptīvās valodas traucējumi (F 80.2), izteikta disleksija, disgrāfija, izteikta logoneiroze (F 98.5)	Mācību telpa 8-12 izglītojamiem. Mācību telpā pieejams dzeramais ūdens un izlietne. Logopēdijas kabinets grupu un individuālām nodarbībām	Sistemātiska izglītojamo pedagoģiski psiholoģiska un medicīniska izpēte, rezultātu analīze un apspriešana, lai rastu optimālu variantu katra izglītojamā vispusīgai valodas attīstībai	Mācību priekšmetu skolotāji ar otu specialitāti — logopēds, lai visa pedagoģiskā procesa laikā mācītu, precizētu un automatizētu skaņu izrunu. Vēlams psihologs
7.	Izglītojamie ar psihoneiroloģiskām saslimšanām: 21015711, 21015721			
7.1.	novājināta nervu sistēma, organiski un emocionāli traucējumi, kognitīvi vai somatoformi traucējumi, dažādu veidu attīstības traucējumi un citi psihiski traucējumi, kuriem raksturīgs sākums bērnībā vai pusaudža gados, ievērojot izglītojamā sociāli psiholoģiskos apstākļus un sociālās adaptācijas traucējumus, hiperaktīvi uzvedības traucējumi	Mācību telpa 9-14 izglītojamiem. Relaksācijas telpa, ja nepieciešams, nodrošinot dežurskolotāja vai psihologa klātbūtni. Veselības stāvokļa dēļ katram izglītojamam nepieciešama atsevišķa darba vieta (vienvietīgs sols)	Papildu korekcijas, rehabilitācijas un ārstnieciskās nodarbības. Saudzējoša režīma nodrošināšana mācību un audzināšanas procesā. Sistemātiska izglītojamo pedagoģiski psiholoģiska un medicīniska izpēte, rezultātu analīze un apspriešana, lai rastu optimālu variantu katra izglītojamā izglītošanai	Speciālās izglītības pedagogs. Psihologs. Bērnu psihiatrs
8.	Izglītojamie ar psihiskās attīstības aizturi un mācīšanās grūtībām: 21015611, 21015621			